

Prese un informācija

Eiropas Savienības Tiesa
PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 36/21
Luksemburgā, 2021. gada 9. martā

Spriedums lietā C-392/19
VG Bild-Kunst/ Stiftung Preußischer Kulturbesitz

Ja autortiesību īpašnieks ir veicis vai uzdevis veikt ierobežojošus pasākumus pret kadrēšanu (*framing*), darba iegulšana trešās personas tīmekļvietnē, izmantojot šo tehniku, ir šī darba publiskošana jaunai sabiedrībai

Līdz ar to attiecībā uz šo izziņošanu sabiedrībai ir jāsaņem autortiesību īpašnieka atļauja

Stiftung Preußischer Kulturbesitz (SPK), Vācijas fonds, ir *Deutsche Digitale Bibliothek*, kultūrai un zinātībai veltītas digitālās bibliotēkas, kas veido Vācijas zinātnes un kultūras iestāžu tīklu, pārvaldītājs. Šīs bibliotēkas tīmekļvietnē ir ietvertas saites, kas novirza uz digitalizētu saturu, kurš tiek glabāts dalībnieču iestāžu tīmekļa portālos. *Deutsche Digitale Bibliothek* kā "digitālā vitrīna" pati uzglabā tikai sīktēlus (*thumbnails*), proti, attēlu versijas, kuru izmērs ir samazināts salīdzinājumā ar to oriģinālo izmēru.

VG Bild-Kunst, autortiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācija vizuālās mākslas jomā Vācijā, attiecībā uz licences līguma noslēgšanu ar *SPK* par sava darbu kataloga sīktēlu veidā izmantošanu ir izvirzījusi nosacījumu par tāda noteikuma iekļaušanu, saskaņā ar kuru *SPK*, izmantojot līgumā minētos aizsargātos darbus, apņemas īstenot efektīvus tehnoloģiskos pasākumus pret šo aizsargāto darbu sīktēlu, kuri tiek parādīti *Deutsche Digitale Bibliothek* tīmekļvietnē, kadrēšanu (*framing*)¹, ko veic trešās personas.

Uzskatot, ka šāds līguma nosacījums, ņemot vērā autortiesības, nebija pamatots, *SPK* cēla prasību Vācijas tiesās, lūdzot konstatēt, ka *VG Bild-Kunst* bija jāpiešķir attiecīgā licence, attiecībā uz to neizvirzot nosacījumu par kadrēšanas novēršanas pasākumu īstenošanu².

Šajā kontekstā *Bundesgerichtshof* (Federālā augstākā tiesa, Vācija) lūdz Tiesu noteikt, vai šī kadrēšana ir jāuzskata par izziņošanu sabiedrībai Direktīvas 2001/29³ izpratnē, kas apstipriņošanas atbildes gadījumā ļautu *VG Bild-Kunst* uzdot *SPK* šo pasākumu īstenošanu.

Tiesas virspalāta nosprieda, ka ar autortiesībām aizsargātu darbu, kas ar autortiesību īpašnieka atļauju ir publicēti un brīvi pieejami citā tīmekļvietnē, izmantojot kadrēšanas tehniku, iegulšana trešās personas tīmekļvietnē ir izziņošana sabiedrībai, ja šī iegulšana notiek, apejot aizsardzības pasākumus pret kadrēšanu, kurus ir veicis vai uzdevis veikt autortiesību īpašnieks.

Tiesas vērtējums

Vispirms Tiesa norāda, ka darbu izmēra pārveidošanai saistībā ar kadrēšanu nav nekādas nozīmes, izvērtējot, vai pastāv izziņošana sabiedrībai, ja šo darbu oriģinālie elementi ir uztverami.

¹ Kadrēšanas (*framing*) tehnika izpaužas kā tīmekļvietnes lapas sadalīšana vairākos rāmjos un vienā no šiem rāmjiem, izmantojot saiti, uz kuras var uzklikšķināt, vai iegultu tīmekļa saiti (*inline linking*), tiek parādīts citā vietnē ievietots elements, lai no šīs vietnes lietotājiem paslēptu sākotnējo vidi, kurā šis elements ietilpst.

² Saskaņā ar Vācijas tiesībām mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācijām ir pienākums ikvienai personai, kas to pieprasa, atbilstoši saprātīgiem nosacījumiem izsniegt licenci par to tiesību izmantošanu, kuru pārvaldība tām ir uzticēta. Tomēr saskaņā ar Vācijas judikatūru mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācijas izņēmuma kārtā var atteikties piešķirt licenci ar nosacījumu, ka šis atteikums nav uzskatāms par monopola stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu, un ar nosacījumu, ka attiecībā uz licences pieteikumu var tikt izvirzītas sevišķi svarīgas likumīgās intereses.

³ Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2001/29/EK (2001. gada 22. maijs) par dažu autortiesību un blakustiesību aspektu saskaņošanu informācijas sabiedrībā (OV 2001, L 167, 10. lpp.) 3. panta 1. punktu dalībvalstis autoriem piešķir ekskluzīvas tiesības atļaut vai aizliegt savu darbu izziņošanu sabiedrībai.

Turpinājumā Tiesa norāda, pirmkārt, ka kadrēšanas tehnika ir izziņošana sabiedrībai, ciktāl, to izmantojot, parādītais elements tiek publiskots visiem potenciālajiem tīmekļvietnes lietotājiem. Otrkārt, tā atgādina – tā kā kadrēšanas tehnikā tiek izmantots tas pats tehniskais veids, kāds jau ir izmantots, lai izziņotu aizsargāto darbu sabiedrībai sākotnējā tīmekļvietnē, proti, tīmeklī, šī izziņošana neatbilst nosacījumam par jaunu sabiedrību un tādējādi uz to neattiecas izziņošana “sabiedrībai” Direktīvas 2001/29 izpratnē.

Tomēr Tiesa precizē, ka šis apsvērumus ir piemērojams tikai situācijā, kad uz piekļuvi attiecīgajiem darbiem sākotnējā tīmekļvietnē neattiecas neviens ierobežojošs pasākums. Šajā situācijā tiesību īpašnieks jau no paša sākuma ir atļāvis savu darbu izziņošanu visiem tīmekļa lietotājiem.

Turpretī Tiesa uzsver, ka tad, ja tiesību īpašnieks jau no paša sākuma ir ieviesis vai uzdevis veikt ierobežojošus pasākumus saistībā ar savu darbu publicēšanu, tas nav piekritis, ka trešās personas var brīvi izziņot tā darbus sabiedrībai. Gluži pretēji, tas ir vēlējis, lai sabiedrība, kas var piekļūt tā darbiem, būtu tikai konkrētas tīmekļvietnes lietotāji.

Tādējādi Tiesa nosprieda, ka, ja autortiesību īpašnieks ir veicis vai uzdevis veikt ierobežojošus pasākumus pret kadrēšanu, darba iegulšana trešās personas tīmekļvietnē, izmantojot kadrēšanas tehniku, ir “šī darba publiskošana jaunai sabiedrībai”. Līdz ar to attiecībā uz šo izziņošanu sabiedrībai ir jāsaņem attiecīgo tiesību īpašnieka atļauja.

Pretēja pieeja būtu pretrunā izziņošanas tiesību izsmelšanas noteikumam. Šī tiesību norma autortiesību īpašniekam atņemt spēju pieprasīt atbilstīgu atbildību par tā darba izmantošanu. Tādējādi ar šādu pieeju tiktu pārkāpts taisnīgs līdzsvars, kas ir jāievēro digitālajā vidē starp, no vienas puses, autortiesību un blakustiesību īpašnieku interesēm saistībā ar to intelektuālā īpašuma aizsardzību un, no otras puses, aizsargāto tiesību objektu lietotāju interešu un pamattiesību aizsardzību.

Visbeidzot Tiesa precizē, ka autortiesību īpašnieks savu atļauju kadrēšanai var ierobežot tikai ar efektīviem tehnoloģiskiem pasākumiem. Ja šādu pasākumu nav, varētu izrādīties sarežģīti pārliecināties, vai šis īpašnieks ir vēlējis iebilst pret savu darbu kadrēšanu.

ATGĀDINĀJUMS. Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ļauj dalībvalstu tiesām to tiesvedības ietvaros uzdot jautājumus Tiesai par Savienības tiesību interpretāciju vai Savienības akta spēkā esamību. Tiesa neiztiesā strīdus, ko izskata valstu tiesas. Valsts tiesai ir jāatrisina lieta saskaņā ar Tiesas nolēmumu. Šis nolēmums līdzīgā veidā ir saistošs citām valstu tiesām, kurām ir jāatrisina līdzīgas problēmas.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Tiesai nav saistošs.

[Pilns sprieduma teksts](#) tiek publicēts CURIA tīmekļvietnē pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

Sprieduma pasludināšanas attēli ir pieejami “[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106